

Комітет Верховної Ради України з
питань правоохоронної діяльності

Рішення Комітету
щодо експертного висновку до
законопроекту № 13531-1

Згідно із статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та в інші закони України щодо зміцнення інституційної спроможності Національного антикорупційного бюро України» (реєстр. № 13531-1), поданий народним депутатом України Костюком Д.С.

Метою законопроекту відповідно до пояснювальної записки є зміцнення інституційної спроможності та очищення Національного антикорупційного бюро України, а також підвищення ефективності досудового розслідування шляхом законодавчого закріплення розмежування повноважень між органами, що здійснюють досудове розслідування, та органами процесуального керівництва з урахуванням принципів незалежності та інституційного балансу в кримінальному процесі.

У проекті Закону виявлено окреме положення, що містить корупціогенний фактор.

Змінами до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» пропонується передбачити проходження переатестації працівників Національного антикорупційного бюро України в порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України.

Такий підхід не враховує те, що Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України» не передбачено повноважень Кабінету Міністрів України втручатися у кадрову політику Національного бюро, що забезпечує незалежне його функціонування. Крім того, Законом вже передбачено систему відповідних правових гарантій як щодо особливого порядку відбору працівників Національного бюро, так і щодо порядку здійснення контролю за діяльністю антикорупційного органу.

Наділення Кабінету Міністрів України повноваженнями щодо формування та затвердження порядку проходження атестації працівниками Національного антикорупційного бюро України суперечить принципу інституційної незалежності Національного бюро, закріпленому у статті 6 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України», а також створює потенційну можливість впливу з боку Кабінету Міністрів України на кадрові процедури антикорупційного органу, що є несумісним із гарантіями його автономності та незалежності.

Крім того, враховуючи, що посадові особи Кабінету Міністрів України належать до кола осіб, визначених як такі, що підслідні Національному бюро відповідно до статті 216 Кримінального процесуального кодексу України, надання Кабінету Міністрів України таких повноважень створює конфлікт інтересів.

Аналогічні зауваження до проекту Закону також висловлює Національне антикорупційне бюро України (лист від 28 липня 2025 року № 01-002/22453) та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (лист від 28 липня 2025 року № 04-4631ВИХ-25).

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», статті 55 Закону України «Про запобігання корупції», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 29 липня 2025 року (протокол № 190) дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та в інші закони України щодо зміцнення інституційної спроможності Національного антикорупційного бюро України» (реєстр. № 13531-1) **в окремій нормі не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА

